

विद्यापीठ विविध
विभागातील अभ्यासक्रमांची
प्रवेश परीक्षेच्या सूचनेविषयक
माहिती

पुणे विद्यापीठ

शैक्षणिक प्रवेश विभाग

विद्यापीठ विविध विभागातील अभ्यासक्रमांची प्रवेश परीक्षेची सूचना पुढीलप्रमाणे दरवर्षी मे महिन्यात प्रसिध्द होते.

एम.एस्सी.	दूरध्वनी क्र.	एम.ए.	दूरध्वनी क्र.
जैवतंत्र माहितीशास्त्र (बायोइनफॉर्मेटिक्स)	२५६९०१९५	भूगोल	२५६०१३६४
जैवतंत्रज्ञान (इन्स्टिटयुट ऑफ बायोइनफॉर्मेटिक्स अँड बायोटेक्नॉलॉजी) (पाच वर्षांचा एकत्रित)	२५६९१३३३	संज्ञापन व वृत्तपत्रविद्या	२५६५४०६९
वनस्पतीशास्त्र	२५६०१४३९	गणित	२५६०१३५७
रसायनशास्त्र	२५६०१३९७		
विज्ञानविज्ञान (इलेक्ट्रॉनिक सायन्स)	२५६९९८४१	ललित कला (म्युझिक,डान्स, थिएटर)	२५६९२१८२
पर्यावरणशास्त्र	२५६९११९५	गुरुकुल पॅटर्न	
भूगोल	२५६०१३६४	संख्याशास्त्र	२५६९८७५२
भूमितीशास्त्र (जिऑइनफॉर्मेटिक्स)	२५६०१३६४	संख्याशास्त्र अँक्चुरिअल	२५६९८७५२
		बी.ए.	
भूशास्त्र (जिऑलॉजी)	२५६९५३७३	ललित कला (डान्स, थिएटर, म्युझिक)	२५६९२१८२
		गुरुकुल पॅटर्न	
आरोग्य विज्ञानशास्त्र	२५६९१७५८	एम.कॉम.	२५६०१३१२
मास्टर इन पब्लिक हेल्थ	२५६९१७५८	पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा इन-	
उपकरणशास्त्र	२५६९५१९५	भु तंत्रज्ञान (जिओटेक्नॉलॉजी)	२५६९५३७३
सूक्ष्मजीवशास्त्र	२५६९०६४३	जिओएनव्हायरमेंटल ऑप्रिसिअल अँड मॅनेजमेंट (भूशास्त्र)	२५६९५३७३
एम.सीएम.एस. (कम्युनिकेशन स्टडिज)	२५६९६३४८	डिप्लोमा इन- मास मिडिया अँडव्हान्स नेटवर्क सिक्चुरिटी	२५६५४०६९ २५६०१३७१
गणित	२५६०१३५७	वृत्तपत्रविद्या (मराठी माध्यम)	२५६५४०६९
भौतिकशास्त्र	२५६९२६७८	पी.जी.बी.एस्सी (अप्लाइड) इन-	
संख्याशास्त्र	२५६९८७५२	अॅनालिटिकल टेक्निक्स	२५६०१३९७
संख्याशास्त्र अँक्चुरिअल	२५६९८७५२	जी.आय.एस. अँड रिमोट सेन्सिंग (भूगोल)	२५६०१३६४
विषाणुविज्ञान (व्हायरॉलॉजी आय.बी.बी.)	२६००६३०४	इतर -	
प्राणिशास्त्र	२५६९८४३२	एम.टेक वातावरण विज्ञान (अॅटमॉसफिअरिक सायन्सेस)	२५६९१७१२
		एम.टेक (इंडस्ट्रिअल मॅथॅमेटिक्स विथ कॉम्प्युटर अॅप्लीकेशन्स)	२५६०१३५७

	एम.टेक इन मॉडेलिंग अॅण्ड सिम्युलेशन	२५६९०८४२
--	--	----------

विद्यापीठ विभागातील विविध अभ्यासक्रमांची प्रवेशाची सूचना पुढीलप्रमाणे दरवर्षी जून महिन्यात प्रसिध्द होते.

● एम.ए.एम.एस्सी., एलएल. एम., एम.एल.आय.एस्सी इ. प्रवेश :

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागामध्ये शिकविण्यात येणा-या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी अर्ज मागविण्यात येत आहे.

१. **एम. ए.** - मानवशास्त्र, संरक्षण व सामरिकशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, शिक्षणशास्त्र राज्यशास्त्र, तत्वज्ञान, मानसशास्त्र, समाजशास्त्र, इंग्रजी, मराठी, हिंदी आणि प्रयोजनमूलक हिंदी (हिंदी विभाग), संस्कृत, प्राकृत, (संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग), पाली, बुद्धिस्ट साहित्य (पाली विभाग), फ्रेंच, जर्मन, रशियन (परकीय भाषा विभाग), स्त्री अभ्यास (लिंगभाव, संस्कृती आणि विकास अभ्यास)
- १ **अ. एम.ए मास रिलेशन्स** – या अभ्यासक्रमाचे प्रवेश अर्ज पुणे विद्यापीठाच्या अहमदनगर उपकेंद्र, अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाज इमारत, लाल टाकी रोड अहमदनगर ४१४००३ येथे उपलब्ध आहे.
२. **एम.एल.आय.एस्सी.** – ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
पात्रता : (वरील सर्व अभ्यासक्रमांसाठी) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर
अ) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा त्या त्या विषयाचा पदवीधर.
ब) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर व पाली / संस्कृतचे पुरेसे ज्ञान आवश्यक.
३. **एम.एस्सी :-** मानवशास्त्र, संरक्षण व सामरिकशास्त्र
४. **एल.एल.एम. :-** नियमित (सत्र पध्दत)
पात्रता :- मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा त्या त्या विषयाचा पदवीधर
५. **एम. एड्. :-** शारीरिक शिक्षण (शारीरिक शिक्षणशास्त्र विभाग)
पात्रता :- बी.एड्. शारीरिक शिक्षण / बी.पी.एड. / बी.पी.ई. (तीन/चार वर्षांचा अभ्यासक्रम)
६. **एम.ए. / पदविका :-** संस्कृत भाषाशास्त्र/भारतीय तर्कशास्त्र आणि प्रमाणशास्त्र (संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र -)
पात्रता :- मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेतील पदव्युत्तर परीक्षा उत्तीर्ण
७. **प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – हस्तलिखितशास्त्र :**

पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर अथवा एस.एस.सी. उत्तीर्ण आणि मान्यताप्राप्त संस्थेमध्ये ग्रंथपाल म्हणून १० वर्षांचा अनुभव.

८. पदविका अभ्यासक्रम – हस्तलिखितशास्त्र :

पात्रता : प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम हस्तलिखितशास्त्र किंवा ग्रंथालयशास्त्रात पदवी.

९. प्रमाणपत्र / पदविका अभ्यासक्रम - संस्कृत / प्राकृत, प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

कम्युनिकेशन स्कील्स इन संस्कृत/व्याकरण/इन्ट्रोडक्शन ऑफ

अ) स्तोत्रा अँड सुभाषित लिटरेचर

ब) भगवद्गीता

क) उपनिषद

ड) मॅन्युस्क्रिप्टॉलॉजी (संस्कृत आणि प्राकृतभाषा विभाग)

पात्रता : एच. एस. सी. (इ. १२ वी) अथवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण

१०. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – पाली

पात्रता : एस.एस.सी. किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण

११. निम्न पदविका अभ्यासक्रम – पाली

पात्रता : एस.एस.सी. किंवा समकक्ष आणि पाली प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण

१२. उच्च पदविका अभ्यासक्रम – पाली

पात्रता : एस.एस.सी. किंवा समकक्ष पाली/संस्कृतसह/निम्न पदविका अभ्यासक्रम – पाली-

१३. पदव्युत्तर पदविका – पाली/बौद्ध अध्ययन

पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

१४. बौद्ध अध्ययन प्रगत प्रमाणपत्र

पात्रता : एस.एस.सी. किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण

१५. प्रगत पदविका/उच्च पदविका - बौद्ध अध्ययन

पात्रता : बुद्धिस्ट स्टडीज अभ्यासक्रमामधील प्रमाणपत्र अथवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण

१६. प्रमाणपत्र/पदविका अभ्यासक्रम - स्त्री अभ्यास

प्रमाणपत्र – (अर्धवेळ, एकसत्रीय अभ्यासक्रम)

पदविका – लिंगभाव, संस्कृती आणि विकास अभ्यास (पुर्णवेळ, एकवर्षीय अभ्यासक्रम)

पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

१७. हिंदी अनुवाद पदविका पाठयक्रम – *

पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर (एका हिंदी विषयासह)/राष्ट्रभाषा पंडीत/राष्ट्रभाषा रत्न किंवा समकक्ष पदवी

*या अभ्यासक्रमाचा प्रवेश अर्ज हिंदी विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे ७ येथे उपलब्ध होईल.

१८. एम.टेक. (संगणकशास्त्र)

पात्रता :- प्रवेश घेतेवेळी विद्यार्थी कोणत्याही मॅथॅमॅटिकल/फिजीकल सायन्स किंवा इंजिनिअरींग शाखेमध्ये गेटस्कोअर मध्ये पात्र असावा किंवा कोणत्याही मॅथॅमॅटिकल/फिजीकल सायन्स मध्ये युजीसी-सी एल आय आर ज्युनिअर रिसर्च फेलोशिप धारक असावा.

१९. एम.टेक. (उर्जा अभ्यास)

पात्रता :- एम.एस्सी./बी.ई./बी.टेक. किंवा समकक्ष परीक्षा (कोणत्याही विषयात)

शुल्क (फी) आकारण्याबाबत सुचना – तक्ता

१	२	३	४
आदेशातील पृष्ठ क्र.	सदर आदेशानुसार शै. वर्ष २००१०-११ मध्ये शुल्क आकारणी करण्याचे वर्ष	सदर आदेशानुसार शै. वर्ष २००१०-११ मध्ये शुल्क आकारणी करण्याचे वर्ष	सदर आदेशानुसार शै. वर्ष २००१०-११ मध्ये शुल्क आकारणी करण्याचे वर्ष
११ (अनुदानित अभ्यासक्रम)	प्रथम	प्रथम द्वितीय	प्रथम द्वितीय तृतीय
११ (अनुदानित अभ्यासक्रम व स्वयंनिर्वाही अभ्यासक्रम for students appearing for the Courses from other than the parent department)	प्रथम	प्रथम द्वितीय	प्रथम द्वितीय तृतीय
२०	प्रथम	प्रथम द्वितीय	प्रथम द्वितीय तृतीय
२० व्यतीरीक्त इतर अभ्यासक्रम (Ph.D/M.Phil सह)	प्रथम	प्रथम द्वितीय	प्रथम द्वितीय तृतीय

सुचना :-

१. सदर आदेशात पृष्ठ क्र. ८ ते १२ वर जे अभ्यासक्रम नमूद केले आहेत. त्यामध्ये पृष्ठ क्र. २० वरील अभ्यासक्रमांचाही समावेश आहे. शुल्क आकारताना वरील तक्ता पाहावा.
२. शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ मध्ये तक्त्यातील कॉलम क्र. २ मध्ये नमूद केलेल्या वर्षाव्यतिरिक्त इतर वर्षांना पुर्वीच्या नियमानुसार महाराष्ट्रीयन, इतर राज्यातील व परकीय देशातील विद्यार्थ्यांना शुल्क आकारणी करावी.
३. डायरेक्टर ऑफ टेक्नीकल एज्युकेशन (DTE) यांचे मार्फत प्रवेश झालेल्या व प्रवेश रद्द करणा-या विद्यार्थ्यांना शुल्क परतावा DTE च्या नियमानुसार करण्यात येतो.

पुणे विद्यापीठ

पुणे विद्यापीठातर्गत देण्यात येणा-या विविध प्रकाराच्या शिष्यवृत्त्याबाबतची माहिती

अ.क्र.	शिष्यवृत्ती
१	एस. सी. शिष्यवृत्ती
२	एन. टी. शिष्यवृत्ती
३	एस. बी. सी. शिष्यवृत्ती
४	ओ. बी. सी. शिष्यवृत्ती
५	एस. टी. शिष्यवृत्ती
६	एस. सी. शिष्यवृत्ती
७	एन. टी. फ्रिशीप
८	एस. बी. सी. फ्रिशीप
९	ओ. बी. सी. फ्रिशीप
१०	एस. टी. फ्रिशीप
११	अपंग शिष्यवृत्ती
१२	अधिछात्रवृत्ती (स्टायपेंड)
१३	एकलव्य आर्थिक सहाय्य योजना
१४	ई. बी. सी.
१५	एस. टी. सी.
१६	पी. टी. सी.
१७	आजी सैनिक
१८	संशोधन अधिछात्रवृत्ती
१९	फार सिंगल गर्ल चाइल्ड

अ.क्र.	शिष्यवृत्ती
२०	माजी सैनिक
२१	अहिंदी शिष्यवृत्ती
२२	राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
२३	भौतिक/गणित शिष्यवृत्ती
२४	अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्ती
२५	खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
२६	क्रांतीज्योती सावित्रीमाता फुले शिष्यवृत्ती
२७	आर्थिक दुर्बल घटक योजना
२८	एस. आर. एफ. / जी. आर. एफ.
२९	नरोत्तम सेकसारीया फेलोशिप
३०	पी. व्ही. सुखात्मे शिष्यवृत्ती
३१	जस्टीस ढवळे शिष्यवृत्ती
३२	जयश्री गुणे शिष्यवृत्ती
३३	शेंबेकर अधिछात्रवृत्ती
३४	दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती
३५	राजीव गांधी फेलोशिप
३६	स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती
३७	इंदिरा गांधी शिष्यवृत्ती